

[Hans Rasmussen.]

Hvis det havde stillet sig sådan, at den danske arbejder, de danske fagorganiserede arbejdere, havde forsøgt blot at anvende et minimum af de metoder, som landbruget har anvendt her, så havde der været oprør i denne sal; det tror jeg vi har lov til at sige. Vi har tilrettelagt vore konflikter, fordi vi ikke kunne komme til forståelse med arbejdsgiverne, men vi har tilrettelagt dem på en sådan måde, at vi har taget hensyn til de livsvigtige områder; det ses igennem vore strejkevarsler; det er kun undtagelsesvis, man har været i stand til at pege på, at vi er gået samfundets og, som man så skønt siger, tredjemands interesser for nær. Hvis man vil gå de dispensationsansøgninger igennem, som vi behandlede i jernindustrien, viser det sig, at det navnlig er hensynet til landbrugets interesser, vi har set på; mange dispensationsansøgninger er imødekommet, blot for at samfundet ikke skulle blive ramt.

Nu stod vi altså over for et afpresningsforsøg. Det er rigtigt, som ordføreren for socialdemokratiet sagde, at det var en afpresningspolitik, der blev bragt i anvendelse, en afpresningspolitik, som vi skal lede længe for at finde sidestykke til. Den er gået ud over, hvad der kan være tilladeligt inden for vort samfund. Arbejderne anvender nok strejkevåbnet, ligesom arbejdsgiverne kan anvende lockoutvåbnet, men der er en arbejdsretlig begrænsning; lovgivningsmagten har sat visse rammer for, hvor langt vi er i stand til at gå, og i det øjeblik vi går ud over rammerne, hvad sker der da? Bringes der da ikke tvangsforanstaltninger i gang, for så vidt det drejer sig om en ulovlig arbejdsstandsning? Bliver den da ikke øjeblikkelig indklaget for den faste voldgiftsret? Bliver arbejderne ikke idømt bøder, som de øjeblikkelig må betale? Det er dog også et spørgsmål, om man ikke, hvad angår de tvangsforanstaltninger, som det danske landbrug har sat i gang over for byarbejderne, over for byernes befolkning, skulle sige, at de skulle sandelig også have lov til at betale en klækkelig bøde for den strejke, som de næsten uden varsel har sat i gang over for det ganske land, så meget mere som landbruget vel har en pligt til at levere til, at forsyne det danske marked. Her er ikke nogen konkurrence, her er ikke

lukket nogen grænse op, således at befolkningen kan forsynes udefra med føde-midler af nogen art.

Derfor synes jeg, at når det danske landbrug har en sådan privilegeret stilling, som det faktisk har ved at levere befolkningen forsyninger, kan man ikke et eller andet sted fra i dette land fuldkommen dreje hanen om og sige: fra i morgen finder der ingen levering sted — for det er at gå ud over enhver sømmelighed, det er at gå ud over regler, som må respekteres inden for det danske samfund. Hvis noget sådant gentager sig, kan man så i venstres folketingsgruppe have sådanne oprørere? Ja, jeg betegner dem som oprørere, for når man har pligt til at levere befolkningen varer, kan det ikke være sådan, at man pludselig fra en eller anden central giver en kommando og så drejer om for mælken, drejer om for de nødvendige varer, som befolkningen skal have, blot for at ramme regeringen og folketinget. For hvis forliget ikke var kommet i stand, havde leveringsstoppet fortsat med de ubehageligheder, ja, vi kan sige de besværligheder og vanskeligheder — og meget stærkere ord kunne anvendes — som ville følge efter. Jeg tror, noget sådant må ophøre. Jeg gik i de dage, da vi forventede, at der ville komme en aggressiv handling fra landbrugets side, og tænkte på, om oppositionen ikke ville stille en forespørgsel om, hvad regeringen ville foretage sig over for det overgreb, man nu ønskede rettet mod befolkningen. Ingen ønsker vel strejker, og jeg er vel en af dem, som har talt mest imod strejker, for jeg finder, at kan vi gennem forhandling opnå enighed, er det den vej, vi skal ud af det på. Vi lever i et lille samfund, vi har nogle bundne opgaver, som vi skal løse inden for dette samfund, og jeg tror, vi står os ved at løse dem ad forhandlingens vej, jeg tror ikke, vi står os ved at bringe opløsende kræfter i bevægelse hverken inden for den ene eller den anden gruppe. Her var i sandhed tale om en ødelæggelse af samfundsværdierne, hvis arbejderne på lignende måde, når de følte sig utilfredse, begyndte at hamre løs på maskinerne. Hvordan tror man i øvrigt at oppositionen og det ærede medlem hr. Anders Andersen ville tage det? Nej, her er tale om røvermoral, en røvermoral, hvis mage man skal lede længe efter. Og